

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edite etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

Spre calea sufletului.

Biserica tinde a cuceri teren sufletesc în mijlocul popoarelor.

Acțiunea întreprinsă în scopul acesta se numește misionarism.

Cei dintâi misionari au fost sfinții apostoli, cari au răspândit învățăturile Mântuitorului pe pământ.

În trecut nu s'a accentuat în mod atât de pronunțat misionarismul, ca în zilele noastre, când se manifestă tot mai des și intensiv.

Acum două luni încă am înregistrat o manifestare preotească de felul acesta.

Preoții misionari din eparhia Ungro-Vlahiei s'au adunat în sobor la Bușteni.

Din complexul discursurilor rostite desprindem nota caracteristică a misionarismului, care culminează în aceea, că preotul în parohie nu este numai păstorul sufletelor ce i s'au încredințat, dar și misionarul, care trebuie pe lângă că păstrează pe cei ce i s'au dat spre pază duhovnicească, să și recâștige pe cei ce s'au îndepărtat de biserică.

Așadară paza sufletelor pe de o parte și recucerirea terenului sufletesc pierdut pe de altă parte sunt cele două îndatoriri de căpetenie ale preotului.

Cititorul de bună seamă se va gândi la sectari.

Între cei ce sunt a se recuceri, a se recâștiga, a se aduce la matcă nu sunt numai sectarii, cari în timpul din urmă au început să slăbească, dar sunt și proprii fii duhovnicești, cărora li-se clatină credința.

Nu credem a greși, dacă mergem dincolo de constatările făcute de misionarii întruniți la Bușteni și afirmăm, că o mare parte a așa numiților credincioși nu sunt creștini în adevăratul înțeles al acestui cuvânt înălțător.

Vor fi ei creștini de formă, dar în realitate le lipsesc însușirile, care îi ridică la ceea ce numim creștini adevărați.

lată de ce.

Credința lor s'a redus la un minim neînsemnat.

Iubirea lor s'a prefăcut în exploatarea deaproapelui.

Nădejdea lor nu e așteptarea cu încredere, ca Dumnezeu să îplinească toate pentru mântuirea lor.

Ne întărește în convingerea, că mulți creștini s'au îndepărtat de calea învățăturilor Mântuitorului, că Capul bisericii noastre autocefale și-a exprimat dorința, ca fiecare preot în enoria lui să fie un misionar, ceea ce n'ar fi cazul dacă n'am avea în fiecare parohie enoriași, cari s'au instrăinat de bazele creștinismului.

Cu alte cuvinte biserică n'o să aibă să se lupte în viitor atâta contra sectarismului, cât contra anticreștinismului, care e cu mult mai primejdios.

Oricât de paradox sună, că mulți creștini trebuie reîncreștinați, acțiunea aceasta este a se întreprinde, dacă voim să ajungem la normal.

Pentru a face misionarism preotul n'are să meargă între popoare sălbătice, află în enoria sa destulă sălbătăcie sufletească la mulți credincioși, din jurul cărora este a se izgoni duhul necurat, care i-a cuprins în stăpânire.

Timpurile de acum sunt de așa natură, că biserică noastră nu se poate mulțumi a fi o biserică numai de ritual, pentru că aceasta ar însemna, că se pietrifică în anumite forme, că se lipsește de duhul de viață.

Timpurile patriarhale, când n'avea preotul decât să păstorească sufletește turma ce i s'a încredințat, — au trecut. Astăzi biserică este angajată la recucerirea bastionului sufletesc pierdut în parte, care recucerire se poate face numai prin răscolirea ființei omenești, aprinzându-i felinarele sufletului, ca să lumineze acolo, unde amenință să se coboare negura de veci în chip de necredință.

AUREL MOACA.

Revelațiunea divină.

De: Prof. C. Rudneanu.

Cercetătorii religiei creștine în afară de câțiva, au idei preconcepute despre creștinism. De fiecare dată caută să accentueze latura morală spirituală a creștinismului, dar lăsând la o parte latura esențială a *revelațiunii divine*. Creștinismul fără revelațiunea divină, e aproape de neînțeles. De aceea rațiunea umană de unde emană atâtea lumini, și de multe ori atâtea umbre — ne arată învățătura teologică, găsită în doctrinele cultelor păgâne, religii cari confirmă adeseori multe adevăruri.

Corifeii reformațiunii Luther și Calvin, iar mai târziu Voltaire, filosoful și teoreticianul revoluției franceze dela 1789, spuneau că evreii n'au crezut într'o viață dincolo de mormânt. Avem azi texte precise în Biblie și cu multă claritate, cari ne clarifică această problemă.

În Biblie găsim că „patriarhii sunt reuniți la părinții lor“, moartea e numită „*somn*“, iar viața un simplu „*pelerinaj*“.

David cântă în psalmi plăcerile cerești ale patriei viitoare: „O! Dacă n'aș fi încredințat că voi vedea bunătatea Domnului pe pământul celor vii...“ (Ps. XXVI, 13) și mai departe: „căci Domnul iubește dreptatea, și nu părăsește pe credincioșii Lui. Totdeauna ei sunt sub paza Lui, doar sămânța celor răi este nimicită“ (Ps. XXXVI, 28). În cărțile lui Solomon sunt deasemenea răspândite aceste speranțe: „Incede-te în Domnul din toată inima ta, și nu te bizui pe înțelepciunea ta! Recunoaște-l în toate căile tale, și El îți va netezi cărările. Nu te socoti singur înțelept; teme-te de Domnul, și abate-te dela rău!“ (Pildele, III, 5—7).

Mai mult, această revelațiune divină o găsim în Noul Testament, sunt o mulțime de texte eshatologice, toate cuvântările Dumnezeului-Om se referă la adevărurile mari ale **mântuirii sufletului**.

„Și ce folosește unui om întreaga lume, dacă își pierde sufletul?“ (Marcu VIII, 36).

„Nu vă strângeți comori pe pământ, unde le mănâncă molii și rugina, și unde le sapă și le fură hoții, ci strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă molii și rugina, și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură. Pentru că acolo unde este comoara voastră acolo va fi și inima voastră“ (Matei, VI, 19—21).

Și eu vă zic: „Faceți-Vă prieteni cu ajutorul bogățiilor drepte, pentru că atunci când veți muri, să vă primească în corturile vecinice“ (Luca VI, 9).

Iisus i-a zis: „Eu sunt învierea și viața. Cine crede în Mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi, și oricine trăește și crede în Mine nu va muri niciodată. Crezi lucrul acesta? Da, Doamne, i-a zis ea, cred că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care trebuia să vină în lume“ (Ioan XI, 25).

Și sentința categorică cu care se termină istoria umană va fi aceasta: „Atunci Impăratul va zice celor din dreapta Lui: Veniți binecuvântații Tatălui Meu de moșteniți Impărăția, care v'a fost pregătită dela întemeierea lumii“ (Matei XXV, 34). În Apocalipsă găsim descrisă pe lung *cetatea definitivă*: „Și am văzut ca o mare de sticlă amestecată cu foc; și pe marea de sticlă, cu alăutele lui Dumnezeu în mână stăteau biruitoarii fiarei, ai icoanei ei și a numărului numelui ei. Ei cântau cântarea lui Moise, robului lui Dumnezeu, și cântarea Mielului. Și ziceau: mari și minunate sunt lucrurile tale Doamne Dumnezeule, atotputernice! Drepte și adevărate sunt căile tale, Impărate al Neamurilor“ (Apocalipsa XV, 2—3).

Am ales aceste câteva exemple pentru ilustrarea revelațiunii divine. Ele sunt însă multiple. Fără cunoașterea și adâncirea revelațiunii, întreaga istorie a creștinismului devine de neînțeles, numai dacă omul se ridică cu gândul la acea viață viitoare, poate ca să contemple în liniște viața creștinească de pe pământ.

Marele orator Cicero a afirmat, că numai făcând o analiză psihologică minuțioasă, putem să afirmăm despre o viață că este *fericită*, când ea este și *eternă*, căci fără *eternitate* nu există fericire. Jules Simon în „*Du Devoir*“, (pag. 444) spune: „*Nemurirea este ultimul cuvânt al științei și al vieții. Consolarea și speranța, aceste două îl susțin pe om, fundamentul lor este nemurirea*“.

Această nemurire o găsim în istoria religiunilor și 'n special în istoria creștinismului, care-i animată de revelațiunea divină!

Fii stăpânul voinții și sclavul conștiinței tale.

ESCENBACK.

*

Omul cinstit își măsoară întotdeauna dreptul său cu datoria.

LACORDAIRE.

*

Este un câștig când băgăm de seamă că am săvârșit o greșală.

CARLYLE.

Săptămâna.

„Pentru omul de stat, la noi, biserica nu e numai un factor al disciplinei morale, supremul temel al ordinii cetățenești, ci și un hotărâtor criteriu de naționalitate“.

D-I Octavian Goga.

Săptămânile au adus evenimente, cari depășesc mult modesta noastră cronică. Astfel au fost: adunarea generală a Agru-lui, evenimentele de politică internă și mai ales externă, războiul italo-abisinian și diferite fapte diverse cari caracterizează epoca ce trăim.

Din punct de vedere strict bisericesc culminează doar procesul în fața Curții de apel Chișinău, ce-l poartă preotul Nicolae Bolhoceanu contra Ministerului Cultelor privitor la drepturile de salarizare.

Fratele nostru preot Nicolae Bolhoceanu din arhiepiscopia Chișinăului, în baza bugetului anului 1935—36 a suferit, ca toți preoții, curba ce a mers până la salariul de 400 lei lunar. Frăția sa nu a fost mulțumit cu explicațiile date, ci printr'un proces în fața instanțelor judecătorești ale Statului, voia să vadă dacă mai avem — din punct de vedere al Statului — drepturi la un salariu sau nu mai avem. Acest proces — după cum arată ziarele — va fi sgomotos, va avea un răsunet necunoscut până acum la noi și se va statua, prin jurisprudența Curții de apel, dacă Statul este obligat sau nu a respecta drepturile Bisericii.

Acest proces prezintă micul fenomen de natură publică, ce până astăzi nu s'a mai trăit niciodată, și confirmă fenomenul evoluției sociale de după război.

*

Oricine a urmărit cu oarecare atențiune opera de guvernare și legiuire la noi în anii din urmă, și-a dat seama că România de după război, cu stările ei interne, prezintă aspecte cu totul noi, care nu-și pot găsi asemănare cu împrejurările de ieri și pe cari omul de stat trebuie să le privească în față înarmat fiind cu elemente de judecată determinate în mod direct de o cumpănită analiză a prezentului.

Suntem ca după o mare sguduire vulcanică.

Războiul a lăsat în urmă pe întreg continentul grămezi de ruini materiale. Atelierul vast al omenirii a fost pustiit. Energiile de muncă s'au risipit, producția s'a diminuat, valorile economice s'au deplasat, echilibrul păcii sociale s'a frânt. Jur-împrejur e o atmosferă de derută care în mod logic se repercutează și asupra solului nostru. Odată cu ruina și deruta materială și psihică, asupra neamului nostru s'a imprimat

și anume transformare și schimbare a sufletului. După viforul care s'a deslănțuit, societatea noastră românească în toate straturile ei se găsește într'o fierbere surdă neconținută, într'o stare de permanent vulcanism intelectual și moral care-i angajează toate fibrele simțirii.

Fenomenul e explicabil. Poporul nostru a trăit veacuri de-arândul în umbră. Izolat de curente mari de gândire universală, a dus o viață patriarhală. A venit războiul mondial și ne-a așezat în mod brusc într'o nouă perspectivă de simțire. Poporul nostru a devenit dintr'odată un punct de sprijin într'un mare angrenaj internațional. Pentru întâia oară în istoria modernă, noi am sfâșiat vălul de umbră, și am pășit alături de națiunile mari. Această colaborare ne-a dat impulsuri noi, ne-a lărgit orizontul... Tot atâtea sguduiri rezezi și neobicei-nuit de violente. Sub presiunea lor formidabilă, psihologia societății noastre a primit un aspect nou, iritant.

Priviți împrejur și veți vedea deosebirea între ieri și astăzi.

În afară de ușoara spumă a orașelor, mulțimea rurală prezintă o elasticitate neobicinuită, o undă de îndrăzneală și un spirit critic mai degajat. Pretutindeni, până în cel mai modest sat, s'a revărsat acest fluid nervos. Pretutindeni simți întrebările: Cine suntem? Câți suntem? Ce ni se dă? Cine ne dă? Care-i dreptul nostru? Întrebările noastre au coborât până la credința religioasă a satelor noastre, clătănând supremul factor moral al mulțimii, evidențiind porniri mistice, sau tendințe de raționalism intempestiv. Firește, așa zisa clasă conducătoare din ultimele decenii dela noi, aproape complect lipsită de educație religioasă, suferă de oarecare daltonism în fața acestui fenomen și nu are nici interesul nici pregătirea pentru a putea rezista curentelor distructive.

În astfel de împrejurări, desigur nu putem avea decât un declin cu toate urmările lui. România modernă în măsură ce se desfăcea de sub oblăduirea patriarhală din trecut, luând contact cu formele de viață publică și privată occidentală, își diminuează interesul religios. Proaspăta burghezie cu preocupările ei morale de suprafață, crescută într'o desăvârșită izolare de orice doctrină religioasă, fără nici un discernământ s'a aruncat în vârtoarea politică, creându-și din aceasta mirajul tuturor satisfacțiunilor personale în ierarhia de stat. Astfel viața publică din acest timp prezintă dureroase oscilări sufletești.

Așa desemnează d-I Octavian Goga, St. Zeletin și E. Lovinescu gama civilizației românești și burghezia românească.

*

Conturată astfel, starea actuală a vieții noastre publice, nu ne surprinde că un preot în desnadejdea sa, a fost silit ca pe calea justiției să-și vadă lămurit, din vâltoarea atâtor fâgăduinți drepturile sale. Până la apariția acestei cronică, sentința poate se va da. Notița din ziare ne arată că preoțimea a făcut totul ca să se prezinte solidară cu fratele Nicolae Bălăceanu, prin câte zece delegați ai eparhiilor Chișinău și Ismail susținuți de alți 50 preoți în frunte cu președintele asociației generale a clerului. Desigur sentința în sine are însemnătatea ei. Ceeace interesează mai presus, este gestul disperat la care s'a recurs, gest ce solidarizează întreaga preoțime. Dacă vom avea câștig de cauză, s'a asigurat un drept eminamente material.

Dar preoțimea trebuie să fie solidară mai mult în fața fenomenului social. Contra noastră sunt manifestațiuni ostile. Oamenii ce se numesc susținători ai bisericii — toată cinstea pușinelor excepții — aruncă în obrazul preoțimei cele mai grave invective menite să descurajeze până chiar și cele mai încercate energii. Preotul este văzut după catalogul clubului politic: este de ai noștri, are notă bună, la caz contrar, este bețiv, indolent, ignorant, gheșeftar și cuprins de toate patimile din dicționarul nostru lexical. Munca cinstită zi de zi pe întreaga linie de ansamblu a problemelor mici și mari din parohie, nu are nici o importanță, pentru că este modestă și anonimă. Pentru această muncă nu se așteaptă în viață elogii, dar la nici un caz nu se pot tolera aprecieri nedrepte, cari duc deadreptul la desgust și descurajare.

Aci stăm în fața barei matiei politice. Acest uriaș proces să-l eliminăm și numai atunci vom putea dovedi că „biserica este un hotărâtor criteriu de naționalitate“.

Pr. Traian Constaotin.

PENTRU CANTORI.

Voi stați în ochii lumii
La strand înaintea
Și sunteți cu preoții
Părtași la cele sfinte.

Cuvine-se dar vouă
Să fiți o pildă vie
Și'n slujba dimineții —
Și'n sfânta Liturghie :

Cu grijă 'ntotdeauna,
Smeriți vă faceți Cruce
Și psalmii și cântarea
Să meargă lin și dulce.

Când glasul nu v' ajută,
Mai bine stați de-o parte.
Și fiți numai cu duhul
Legați de sfânta carte.

Să nu mai dați nici mâna
Cu cei veniți 'nainte —
Salutul în biserică,
Prin suflet se cuprinde.

Și cantorilor oaspeți
Cari vin din alte sate,
Se cade 'ntotdeauna
Să dați întâietate.

Ș'acuma, încă ceva
A spune se cuvine :
Tușirea și scuiparea
La strand — NU STĂ BINE !

Biserica e sfântă
Și nu se murdărește,
Iar omul cult, când scuipe,
Batistă folosește.

G. B.

Propaganda antireligioasă în Rusia Sovietică.

(Continuare din Nr. 43).

De : Vlăduceanu Victor.

Pentru intensificarea propagandei antireligioase s'au întrebuițat următoarele mijloace :

1. Organizarea de demonstrații antireligioase.
2. Reprezentarea diferitelor piese de teatru cu caracter antireligios.
3. Filme, conferințe, expoziții, muzee antireligioase.
4. Publicarea de broșuri, reviste, ziare, cărți cu conținut antireligios.

*

1. Printre nenumăratele demonstrațiuni antireligioase, demnă de citat este următoarea: În Moscova, punctul culminant al demonstrației a fost procesiunea la care au luat parte reprezentanții tuturor religiunilor și cultelor sub formă de caricatură. În procesiune erau imaginați și călugări ortodoxi, călări pe cai, cu moaște și cosciuguri. Preoții ortodoxi, improvizați în semn de batjocură, au cântat versuri de sacrilegiu, compuse din comuniști în mod special. Câteva din aceste versuri, au fost redactate în „Izvestia“⁽¹⁾: „Nu ne trebuiesc rabinii, nu ne trebuiesc papi, bateți burghezimea și înăbușiți pe bogătași“. Corul ingerilor a cântat: „Strigă în sferele înalte, tinerime comunistă fără de Dumnezeu“. Tinerimea cânta după glasurile bisericesti: „Acatistul lui Marx“ și alte rugăciuni speciale.

2. Un alt mijloc întrebuițat este reprezentarea diferitelor piese, cu caracter satiric, propriu pentru propaganda antireligioasă. Astfel în piesa: „Torțele roșii“ jucată și la Berlin în 4 Noembrie 1930, erau înfățișați în fața tribunalului revoluționar: un preot cu potcap și cruce, un magistrat căruia un ochiu îi este legat, un polițist în uniformă, un capitalist și un burghez. Altădată trupe teatrale de copii, reprezentau tablouri vivante cu coruri antireligioase. Aproape în fiecare tablou figura cel puțin un preot în vestimente ținând în mână o cruce sau o biblie, pe care pionerii roșii îi insultau cu cuvinte murdare.

3. În muzeele școlare, anume confecționate, elevii sunt puși să vadă vestite icoane făcătoare de minuni, devenite obiecte de profanare. Se găsesc fel de fel de reclame cari vor să dovedească netemeinicia religiei. Marc Chadourne, ne povestește în urma unui voiaj făcut în Moscova în 1932⁽²⁾: Intr'un muzeu antireligios, ins-

1) Cf. Scurt istoric asupra persec. religioase în Rusia pg. 20.

2) Cf. Th. Martinescu-Bău: „Rusia Sovietică de azi“ pg. 48.

talat în biserică sub o icoană se afla scris: „Pe această icoană este reprezentată Judecata din urmă, când cei drekți — adică clasa de sus, bogații merg în paradis, iar săracii adică proletarii sunt condamnați la pedeapsa vecinică a infernului“. Se întâmplă un incident: un tânăr care vizita și el biserica — muzeu, citind inscripția zice cu voce tare: Dar nu este tocmai așa; Iisus a zis că niciodată un bogat nu va intra în împărăția cerului. Afirmatia l-a costat însă destul!

4. Cunosând rolul important al presei U. A. M. (uniunea ateilor militanți) are în serviciul ei o întreagă presă specific antireligioasă, unele din ele având o existență de mai bine zece ani. Așa este revista bilunară „Bezbojnic“, „Antireligioznik“, „Ateul la țară“, „Tânărul fără de Dumnezeu“ etc... destinate întregului popor rus apoi unele cari se adresează minorităților naționale: „Necredinciosul militant“ pentru Ucraineni și altele publicate în diferite limbi. Toate tind a semăna germeii disoluției morale, nimicirea religiei.

Pentru realizarea ritmului forțat, inaugurat de Stalin, atacul contra religiei, este dat asupra tineretului, înstrăinându-l complet de biserică și religie, utilizând aceiași metodă pe care o utilizase Musolini: captarea tineretului. Astfel începând din 1929, școlile și tineretul au intrat în paza celei mai cumplite și absurde propagande ateiste. În cl. I. se predă în locul religiei următoarele³⁾: Sărutarea icoanelor și asistarea la serviciile religioase sunt vătămătoare sănătății. Rugăciunile sunt nefolositoare etc...

În cl. II: nici vraci, nici diavoli, nici îngeri. Rugăciunile nu vindecă bolile. Posturile sunt în folosul popilor și în desavantajul oamenilor etc...

În cl. III: Inutilitatea sărbătorilor; folosul tractorului și inutilitatea rugăciunii.

În cl. IV: Originea mitică a lui Iisus și neexistența lui istorică.

În clasele superioare se predau teoriile materialiste, referitoare la originea lumii și a omului, evoluția societății. Teoriile lui Laplace, Darwin, Haekel, Karl Marx, sunt litere de evanghelie. Aceiași materii mult mai dezvoltate se predau și în cele 18 universități ateiste sovietice.

Toată această activitate este menită să scoata pe Dumnezeu din sânul tineretului rus ca și din sufletul tuturor locuitorilor haosului rusesc colectivizat și anarhizat.

Cap. IV.

Defensiva creștină.

În fața acestei ofensive a comunismului, a

a celor fără de Dumnezeu, este de ajuns să amintim cuvintele Mântuitorului Hristos: „Pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birui“ Matei 16, 18.

Ațiunea antireligioasă, întâmpină rezistența credincioșilor. Există o rezistență pasivă, care se manifestă prin păstrarea cu tărie a tradițiilor și practicilor religioase dar există și o rezistență activă, directă.

(Urmează)

Instalarea noului protopop al tractului Lugoj.

Duminecă în 3 Noemvrie a. e., a avut loc hirotesirea întru protopop a veneratului preot dr. A. Mihaescu în cadrul unor mari manifestări religioase. Populația din Lugoj și satele din jur a luat parte la această solemnitățe de un entuziasm de nedescris, iar P. S. Sale episcopului dr. Vasile Lazarescu, care a ținut să dea importanța cuvenită acestui eveniment, participând personal, i-au făcut o foarte frumoasă și caldă primire.

Sâmbătă la ora 5 p. m. P. S. Episcop dr. Vasile Lazarescu, însoțit de domnul Dimitrie Sgăvêrdea, secretarul episcopiei și părintele diacon Teodor Roșca, au sosit la Lugoj, fiind întâmpinați la bariera orașului de dl dr. Bireescu, primarul orașului, dl V. Curuțiu prefectul județului, dl dr. Titus Popovici și 40 de călăreți. Dl dr. Bireescu urează bun venit P. S. Sale. De aici. P. S. Sa escortat de călăreți întră în oraș.

La bustul general Dragalina, în fața căruia s'a ridicat un frumos arc de triumf, P. S. Sa este primit de o mulțime mare de credincioși, de elevii școalelor primare și secundare în frunte cu un sobor de preoți. Părintele dr. A. Mihaescu prezintă crucea și Evangelia P. S. Sale, iar dl dr. V. Micu îi urează bun venit în numele soc. „Frăția Ortodoxă“. Se formează acum cortegiul, având în frunte școalele, după care urmează soborul de preoți, apoi baldachinul sub care merge P. S. Sa, iar în urmă corul „Vidu“ și mulțime mare de popor. În formația aceasta cortegiul înaintează lin, corul „Vidu“ intonând „Pe tine te laudăm“, iar cantorii troparul hrămului. La crucea din fața bisericii ortodoxe urează bun venit P. S. Sale, dr. Ctin Morariu în numele consiliului parohial iar colonelul Panait Boitan în numele garnizoanei. Înaintea bisericii, dr. A. Mihaescu în numele credincioșilor îl salută pe P. S. Sa, după care cortegiul întră în biserică. Urmează un scurt serviciu divin. P. S. Sa se retrge acum la prefectură unde i s'a servit o mică gustare, iar la ora 8¹/₂ a primit

3) Cf. I. Savin „Iconoclaști și apostazi contemporani“ pg. 62.

o serenadă din partea corului „Vidu“ și a muzicii regimentului de infanterie. Cu această ocazie dl primar dr. Birescu mulțumește P. S. Sale că și-a luat osteneală să vină în mijlocul lor și să le facă înslărișit dreptate. După aceasta corul și muzica se îndreaptă spre prea on. dom. dr. Mihaescu. Sărbătoritul cu o vădită emoție primește serenada și felicitările adresate de dr. Titus Popovici.

A doua zi dimineața la ora 8½ P. S. Sa este adus la catedrală cu litia dela locuința sărbătoritului. S'a oficiat acum sfânta liturgie de un sobor de preoți compus din: dr. V. Lazarescu, episcop de Caransebeș, dr. A. Mihaescu, E. Lăpăduș, P. Olde, D. Lupea, M. Jigorea, V. Popovici, S. Maniu, L. Rusulescu, N. Sintescu, C. Suru, Tr. Lazăr, T. Roșca, P. Laețiu și Al. Bocșan. Răspunsurile au fost date de corul „Vidu“ iar la strană săteanul Birescu din comuna Sâlha. Au mai participat la liturgie reprezentanții celorlalte biserici, reprezentanții autorităților civile și militare și foarte numeros public. În decursul sf. liturgii, înainte de citirea apostolului, P. S. Sa hirotesește întru protopop pe dr. A. Mihaescu apoi într'o frumoasă predică prezintă pe noul protopop credincioșilor, îndemnându-l să conducă turma încredințată spre păstorie, cu aceeași tactică ca și în timpul celor 7 ani, cât a păstorit ca gerant. Păr. diacon Roșca citește apoi gramata episcopală pentru instalarea jurisdicțională întru protopop. Preotul dr. A. Mihaescu, emoționat, mulțumește P. S. Sale pentru cinstea ce i se face încredințându-se acest înalt post de conducere, arată că ce a făcut în timpul cât a gerat și promite că își va da toată silința să facă mai mult decât a făcut, corespunzând întru totul postului înalt ce i s'a încredințat.

Sfânta liturgie se termină la ora 12 când toți cei prezenți s'au dus la locuința sărbătoritului pentru a-i prezenta felicitările. Aci s'a servit totodată și o mică gustare.

La ora 3 p. m. a avut loc un banchet în sala restaurantului „Dacia“ la care au luat parte peste 200 persoane.

Au toastat P. S. Sa episcopul Lazarescu pentru M. S. Regele, dl V. Curățiu prefectul județului pentru dl Gh. Tătărăscu și guvern, dl dr. Birescu, primarul municipiului, pentru P. S. Sa dr. Vasile Lazarescu, Pr. M. Jigorea închină pentru noul protopop dr. Aurel Mihaescu, dl dr. V. Mircu, președ. F. O. R. canonic dr. N. Brânzeu, Incheie seria toasturilor dl col. R. Boldea preș. Ligii antirevizioniste care aduce laude marelui român dl Stelian Popescu.

La ora 3 p. m. P. S. Sa a vizitat comuna Lugojel.

La ora 6 p. m. P. S. Sa conferențiază în sala teatrului iar la ora 8 părăsește Lugojel îndreptându-se spre Caransebeș.

Pr. Traian Lazăr.

Echipa regală din Rudăria

Din activitatea secției moral-religioase.

Secția moral-religioasă a echipei, compusă din studenții teologi I. Rachitovici (o lună), H. C. Buracu, preoții N. Careba, T. Șuta ca membrii cooptați și sub directa supraveghere și îndrumare a părintelui Coriolan Buracu inspectorul echipei, în cursul celor două luni și jumătate, cât a stat în Rudăria, a desfășurat o însemnată activitate.

Primele lucrări au fost complectarea fișelor familiare spre a cunoaște situația din toate punctele de vedere a locuitorilor. Am constatat numărul exact al concubinilor, ce se urcă la 235 perechi, al sectanților 75, al celor cari au icoane religioase, serbarea praznicului, etc.

Făcând anumite constatări dela început, secția a început remedierea anumitor stări, cari cu bunăvoință se pot îndrepta. Pentru majorarea numărului credincioșilor la frecventarea serviciilor divine, s'a ridicat nimbul acestora prin oficierea serviciului divin cu 3—5 preoți.

S'a dat în acelaș timp o mare atențiune predicii. N'a fost serviciu divin, înmormântări, sau serbări religioase, care să nu fie însoțit de predică. Astfel au ținut: pr. C. Buracu 14 predici, teologul H. C. Buracu 8 predici, preot T. Șuta 4 predici, iar teologul Ioan Rachitovici o predică.

De asemenea au fost aduse coruri din comunele bisericesti învecinate cari să cânte la biserică alături de corul din sat. Pe lângă acestea pentru a se da un exemplu satului, echipa a luat parte la toate serviciile divine, botezuri, înmormântări și s'a spovedit și împărțit cu sf. Taine la 15 August. Membrii echipei au asistat ca nași la botez precum și la nunta părechilor de concubini cari s'au cununat la 15 Septembrie.

În urma acestei activități conștiincios îndeplinite, am avut satisfacția cu toții de a vedea tot mai mult crescând numărul acelor ce-și înereptau pasul spre sfânta biserică. Numărul acestora a sporit la utrenie, vecernie, dar mai ales la sf. liturghie, atingând cifra de 289 credincioși în Dumineci și peste 800 la o procesiune religioasă aranjată la câmp.

S'au împărțit și vândut în folosul bisericeii din sat 183 icoane religioase trimise de fundația regală „Principele Carol“ de sub conducerea d-lui profesor universitar și fost ministru al Cultelor și instrucțiunii publice, DIMITRIE GUSTI, care a dat îndrumări speciale pentru secția noastră.

D-l Gusti a inspectat lucrările echipei, fiind pe deplin mulțumit. Ca lucrări edilitare s'au executat următoarele: s'au îngrijit cele două cruci dela marginea satului, s'a făcut grilaj nou la crucea — troiță de beton — în amintirea eroilor din Rudăria. S'a curățit curtea bisericeii, s'a reparat zidul împrejmuitor și s'a vărut în întregime, s'a vopsit grilajul de fier, s'au curățit, vărut și stropit toți pomii roditori din curtea bisericeii, s'a făcut

un trotuar cu zid în fața bisericii, vopsit sfeșnicele mari din biserică și sub supravegherea doamnei preotese Ana Șuta, s'au reparat 5 rânduri de odăjdii. Dar lucrarea cea mai de seamă a fost spălarea și renovarea iconostasului bisericii. Lucrarea în valoare de 6000 lei, a fost executată de pictorul Petru Dragilă din Orșova cu banii adunați de echipă în sumă de 2500 lei iar restul completat de echipă. Acest iconostas reprezintă o mare valoare istorică. Este executat de pictorul Popovici dela Oravița la anul 1823, iar crucea de pe vârful tâmplei, este făcută la 1791 de Novac Șuta și a împodobit vechea biserică de Jemn, precum și câteva icoane vechi, frumos esecutate.

Sfințirea acestor lucrări s'a făcut prin P. O. D. Iosif Cămpianu protopop, ca delegat special al Prea Sfințitului episcop Vasile al Caransebeșului, asistat de preoții satului, rostind cu acest prilej o prea frumoasă predică de îndemn, laudând hotărârea credincioșilor, cari văzând îndemnul și jertfa echipei, au hotărât să repare întreaga biserică cu 24.000 lei, lucrare ce va fi executată tot de pictorul grănicer Petru Dragilă, care s'a achitat foarte bine de lucrarea ce i s'a incredintat.

În aceeași zi, după utrenie, a avut loc cununia a 7 părechi de concubini asistați de toți membrii echipei, urmând ca în cursul ernei, pe lângă stăruința permanentă a preoților locali, să se cunune cel puțin 75 părechi, câți au făcut declarațiuni solemne.

Echipa în afară de aceste lucrări a mai datuit scânduri pentru două dulapuri pentru odăjdii și cărți, lumânări de ceară în valoare de 800 lei și a comandat o serie de praznicare în valoare de 600 lei.

Secția moral-religioasă a mai organizat serbări religioase și în următoarele comune: la 20 August la Prilipeți, oficiind parastas pentru regele Ferdinand și generalul Traian Doda, apoi la Pataș la hramul bisericii. O serbare în folosul bisericii la Rudăria. La 6 August parastas și serviciu divin la crucea de pe muntele Semenici, în prezența a peste 200 credincioși veniți anume la invitația echipei, serbare la Lăpușnic, Prigor și Mehadica, cari au impresionat mult pe numeroșii asistenți.

Secția a lucrat la datele monografice ale comunei bisericesti, pe baza datelor istorice culese de păr. C. Buracu și învățătorul V. Nemeș, care a adunat date foarte interesante, precum și date noi găsite de echipă.

Vor fi foarte interesante datele adunate cu privire la icoanele religioase aflate prin casele oamenilor, cari acolo unde sunt, în număr foarte redus, sunt de proveniență catolică, iar cele mai multe sunt de origine ru-sească. De aceea este foarte binevenită acțiunea Fundației de a distribui icoane executate de tipografia cărților bisericesti din București cu aprobarea sf. Sinod al bisericii noastre.

În ce privește propaganda în contra sectelor, s'a amânat pentru anul viitor, după ce preoțimea din sat va reuși să aducă biserică noastră în ordine, cu toate cele aparținătoare ei, de oarece trebuie făcut mai întâi ordine în casa proprie, apoi să te uiți la vecin.

În baza rezultatelor obținute în două luni și jumătate, putem trage concluzia că rudărenii sunt oameni cu un substrat moral și religios destul de pronunțat, înțelegători, iubitori după cuvântul adevărului și mai ales urmează cu multă plăcere pildele vii dela conducătorii săi firești, cari sunt preoții satului, cu multă bunăvoință și interes față de chemarea lor.

Echipa mulțumește și pe această cale Prea Sfințitului episcop Vasile al Caransebeșului pentru cuvintele de îmbărbătare și sfaturile părintești cu cari ne-a în-

vrednicit, Prea Onoratului Domn Iosif Cămpianu protopopul tractului care a arătat un interes deosebit lucrărilor noastre, preoților Careba și Șuta și în special părintelui Șuta care a lucrat în permanență alături de echipă, doamnei Șuta pentru repararea odăjdiilor sfinte, precum și tuturor credincior numeroși cari au asistat și ascultat sfaturile date de noi.

Pentru noi este o încurajare, ca la anul să venim cu noi puteri și nou avânt pentru desăvârșirea lucrărilor noastre, date de Suveranul țării, de d-l Gusti și de însuși sufletul neamului nostru „statornic în cinstea de lege și țară, în focul credinței statornic“.

Horia C. Buracu student teolog.

LA TELEGRAMA pe care Prea Sfințitul nostru episcop a trimis Majestății Sale Reginei-mame Maria din prilejul celei de a 60-a aniversări a zilei de naștere, s'a primit următorul răspuns telegrafic:

„Palatul Peleş la 2 Noemvrie.

Episcop Vasile Lazarescu Caransebeș. M. S. Regina mulțumește călduros Prea Sfinției Voastre și credincioșilor pentru frumoasele urări.

Maestrul Curții Col. ZWIDENEK“.

ȘTIRI

Hirotoniri. Prea Sfințitul episcop a săvârșit zilele trecute următoarele hirotoniri. *Andrei Jucos* diacon pentru trebuințele capelei episcopoești, diaconul *Petru Turcan* întru preot capelan la *Cireșa*, *Ioan Balcu* preot administrator la *Dolaș* și *Romulus Cotărlă* preot-catihet pentru parohia *Socol*.

Hirotesit întru protopresbiter. A fost hirotesit prin Prea Sfințitul episcop diecezan, Duminecă în 3 Noemvrie a. c. în catedrala din Logoj păr. *Dr Aurel Mihaescu*. Prea Sfinția Sa l-a așezat canoniceste în postul de protopresbiter al tractului Logoj pentru care a fost ales și întărit. O dare de seamă amănunțită se cuprinde în corpul foii.

Onomastica Voevodului Mihai s'a sărbătorit cu impunător fast și în catedrala din Caransebeș. La finea sfinteii liturgii s'a făcut o rugăciune de mulțumită, patru preoți și doi diaconi în frunte cu P. O. D. protopresbiter Romul G. Ancușa consilier eparhial. Prea Sfințitul episcop a rostit câteva mișcătoare cuvinte pentru acela care este nădejdea de mâne a neamului nostru.

Donațiune. Păr. Ioan Jucos, preot în Zervești, din prilejul hirotonirii fiului S. Sale, Andreiu, absolvent al Academiei noastre de teologie și al Academiei de muzică religioasă din București, întru diacon catedral, a donat pe seama studenților lipsiți dela Academia teologică, suma de 1000 Lei, în scopul provererii lor

cu cărți, mai ales de cuprins omiletic. Păr. I. Jucos, însuș un fost distins elev al Teologiei noastre, este unul din rarii preoți, cari la toate prilejurile îmbinate cu bucurii, cu drag își amintește de școala noastră. Studenții beneficiari aduc generosului donator viile lor mulțumiri.

Pentru locul de închinare „Piatra Scrisă“ de lângă comuna Armeniș, au dăruit mai mulți credincioși în total suma de 935 lei, care primindu-se cu mulțumită, s'a predat destinației.

„Fiii păcii“. Așa le place uniților să-și zică, I-ați văzut în comentările congresului F. O. R., i-ați văzut mai bine la congresul lor dela Carei. Dar iată că în realitate, în viața lor de toată ziua ei se prezintă în adevărata lor postură: vânători de suflete ortodoxe. Mai înfocat pare a fi noul canonic adus de prin Caraș de-a dreptul la Ordinariat. Terenul acestuia este școala, între copii; și ca să reușească, recurge la intrigi familiare, ațătări etc. Hiperzelosul canonic — pare-se — e cel cu stropirea aghiazmei dela Roma. Dar vom mai reveni.

CONCURS.

Consiliul parohial din comuna Bogoltin jud. Severin escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh al parohiei vacante de cl III. din Bogoltin protopresbiteratul Mehadiiei cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ din Caransebeș.

Emolumente :

1. Una sesiune parohială constătătoare din 32 jug., după care alesul preot va suporta sarcinile publice.
2. Casă parohială.
3. Din lada cultului salar anual.
4. Paușal pentru 20 m³ lemne.
5. Alte venituri după uzul din comună.

Reflectanții având învoirea Ven. Cons. eparhial au să-și înainteze petițiile consiliului parohial din Bogoltin prin Prea On. Oficiu protopresbiteral din Orșova, cu încuviințarea căruia se vor prezenta în vreo Duminică sau sârbătoare — la nici un caz însă în ziua alegerii — spre a-și arăta dexteritatea în cele preoțești.

Bogoltin din ședința consiliului parohial ținută la 13 Octombrie 1935.

Gheorghe Belcotă

președinte

1—3

Simeon Temeș

notar

În conțelegere cu mine: *Iosif Câmpianu* protopresbiter.

Comitetul școlii normale de învățători „Ioan Popasu“ din Caransebeș.

Nr. 317/1935—36.

Publicațiune de licitațiune.

Comitetul școlii normale de învățători „I. Popasu“ din Caransebeș aduce la cunoștință pentru a doua oară că în **16 Noembrie 1935** se ține licitație publică la ora 11 a. m. pentru aprovizionarea cu aproximativ 25.000 kg. făină integrală din care se va scoate și se va da 5% făină albă calitatea I-a.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88-110 din Legea Contabilității Publice și normele publicate în Mon. Oficial Nr. 127/1931.

Ofertanții vor depune o garanție de 5%.

Caetele de sarcini se pot vedea zilnic la orele 8-12 a. m. în cancelaria școlii.

Caransebeș, la 4 Noembrie 1935.

Gh. Repede

președinte.

Gh. Neamțu

secretar.

La Librăria Diecezană

se află de vânzare

obiecte bisericesti

dela cele mai renumite fabrici.

Brâne preoțești

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile de vânzare la Librăria diecezană.

Se află sub tipar și va apare curând

Calendarul

Românului

pe anul 1936

Cu un bogat conținut literar.

